

שמע ישראל ה' אלקינו ה' "אחד"

קונטרס

חודשי יהודי

שיחות ומאמרים

מאת

הגה"צ רבי יעקב מאיר שעכטעד שליט"א

מאמר

"מלחמת גוג ומוגוג"

אידיש

מוצק מלשוננו הורב

מאמר ל"ב

חודש תמוז שנת תשפ"ד לפ"ק

אזוי ווי די הוצאות שטייגן כסדר, ווילן מיר בעטן אז ווער עס קען זאל
זיך משתתף זיין בעין יפה כדי מיר זאלן קענען ווייטער ממשך זיין ביתר שאת
איר קענט אריינרופן אין אפיס **718-586-5199** אדער טעקסטן צו **347-292-1014**
אדער אטענמאטיש דורך רופן **#6054 845-366-2793**

לשמיעת המאמר מפי מורינו הגה"צ שליט"א, ולהערות והארות

קול דורשי יחודך

718-586-5199

בא"י 0765997840

~ ~ ~

ניתן לקבל מידי חודש הקונטרס באימל: dyyms12@gmail.com
וכן ניתן לקבל את הקונטרס דרך הדואר, במחיר חודשי של \$20 עבור הוצאת עריכת הקונטרסים
נא להשאיר הודעה בקול דורשי יחודך נומער 9

©

כל הזכויות שמורות

נסדר לדפוס ע"י:

ישר
Publishing & Production
718.484.2189

תוכן המאמר

- א. זיבעציג אנטקעגן איינעם!
- ב. צוזאמעמען אלע וואָפּנס פון דער וועלט!
- ד. פארוואס שטורעמען זיי?
- ו. 'אין גיבור כמותי'אש'
- ז. צערייסן די שטריק.
- ח. דער אויבערשטער אליין אין קאמפ קעגן אלע פעלקער.
- ט. העצה עד הגאולה האחרונה - ועד בכלל.
- יא. געפאנגען אין דעם אייגענעם גלות.
- יב. אוועקגעשטעלט דעם סוף ביים אנהויב.
- יג. פרעגן 'פארוואס'.
- יד. די מיטלען פון גוג ומוגוג בעיקבתא דמשיחא.
- טז. העפטיגע שלאַכטן בגשמיות וברוחניות.
- יט. דער מציאות פון א איד.
- כ. דער זיבעציגסטער.

חלק מהוצאות נתנדב

לע"נ שר הצדקות והחסד

הרה"ח ר' חיים דוב (בער) ע"ה ב"ר חנני יו"ט הי"ו

(מייזעלס)

עמודי התווך

בס"ד

ברכת השיר והשבח לכבוד הני נדיבים בעם, אנשי חיל יראי אלקים, שנדבה לבם הטוב, להיות חבר ושותף מידי חודש בחודשו במפעל הקדוש כזה, להרביץ תורה ויראה טהורה בקרב עם סגולה

ה"ה

מוה"ר ישכר דוב קויפמאן הי"ו

מוה"ר יוסף מרדכי כהנא הי"ו

מוה"ר חיים נאה הי"ו

מוה"ר צבי קליין הי"ו

מוה"ר אברהם שמעון קויפמאן הי"ו

מוה"ר שלמה פּעדער הי"ו

מוה"ר יוסף בנציון שווארטץ הי"ו

מוה"ר מאיר מרדכי בערקאוויטש הי"ו

ויה"ר מן קדם אבוהון דבשמיא, דזכות זה יעמוד להם ולזרעם עד עולם, עם רוב תענוג ונחת דקדושה כל הימים

מאמר ל"ב

מלחמת גוג ומגוג

ח"א משיעור בספר תהלים - מזמור ב'

לְמַה רָגַשׁוּ גוֹיִם וְלִאֲמֹיִם יָהֲגוּ רִיק; יִתְצַבּוּ מַלְכֵי אֶרֶץ וְרוֹזְנִים נֹסְדוּ יַחַד עַל ה' וְעַל מְשִׁיחוֹ: נִנְתְּקָה אֶת מוֹסְרוֹתֵימוֹ וְנִשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ: יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק ה' יִלְעַג לָמוֹ: אִזּוּ יִדְבַר אֱלֹהֵימוֹ בְּאָפוֹ וּבְחֲרוֹנוֹ יִבְהַלְמוּ: וְאֲנִי נֹסַכְתִּי מִלְכֵי עַל צִיּוֹן הַר קְדְשִׁי: אֲסַפְרָה אֶל חַק ה' אֲמַר אֵלֵי בְנֵי אֶתְהָ אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֶתֶיךָ: שְׂאֵל מִמֶּנִּי וְאֶתְנָה גוֹיִם נִחַלְתֶּךָ וְאֶחָזְתֶּךָ אֲפִסִּי אֶרֶץ: תִּרְעַם בְּשֹׁכֵם בְּרָזֶל כְּכֹלִי יוֹצֵר תִּנְפַצֵּם: וְעַתָּה מְלָכִים הַשְׁפִּילוּ הַיְסוּרוֹ שִׁפְטֵי אֶרֶץ: עֲבְדוּ אֶת ה' בְּרָאָה וְגִילוּ בְּרַעְדָּה: נִשְׁקוּ כֹר פֶּן יֵאָנֶפֶת וְתֹאבְדוּ דָרְךָ כִּי יִבְעַר כְּמַעַט אָפוֹ אֲשֶׁרֵי כָל חוֹסֵי בוֹ:

זיבעציג אנטקעגן איינעם!

די גמרא אין ברכות דף י"ג עמוד א' ברענגט אראפ א פסוק אין "ישעיה"א^[א]: **"אל תזכרו ראשונות"**, דאס הייסט, איר וועט נישט געדענקען די שווערע פריערדיגע גלות'ן. **"וקדמוניות אל תתבננו"** - און אין די נאך פריערדיגע וועט איר זיך נישט מתבונן זיין.

זאגט דארט די גמרא, **"אל תזכרו ראשונות"** - **'זו שיעבוד גליות'**. דאס הייסט, די שווערע צרות וואס מען האט געהאט אין אזא מין לאנגן גלות וואס עס איז געווען כלול פון זייער אסאך גליות'ן וואס מען איז געווען תחת יד האומות פון פארשידענע סארטן אומות, אט דאס איז **"אל תזכרו"**, דאס וועט איר נישט געדענקען.

"וקדמוניות אל תתבוננו" - 'זו יציאת מצרים'. דאס הייסט, מען וועט זיך נישט מתבונן זיין אין די נסים וואס מען האט געהאט ביי יציאת מצרים. פארוואס? זאגט דער פסוק: "הַנְּי עֲשֵׂה חֲדָשָׁה עִתָּהּ תִּצְמַח" - עס שפראצט אויף א נייע זאך. "תנא רב יוסף - זו מלחמת גוג ומגוג"^[ב]. דאס הייסט, עס וועט קומען אזא שווערע מלחמה אויף אידן, וואס אלע זיבעציג אומות אינאיינעם וועלן זיך צוזאמענעמען אנטקעגן די אידן.

אין "זכריה" אין קאפיטל י"ד - דער קאפיטל רעדט דארט וועגן "גוג ומגוג" - שטייט דארט^[ג]: "וְאֶסְפְּתִי אֶת כָּל הַגּוֹיִם אֶל יְרוּשָׁלַם לְמִלְחָמָה".

עס ווערט טאקע געברענגט אין מדרש^[ד], דער "כָּל גוֹיִם סְבִיבוֹנִי"^[ה], דאס גייט אויף 'מלחמת גוג ומגוג'. "גוג ומגוג" איז בגימטריא שבעים^[ו]. עס וועט זיין אזא שווערע מלחמה וואס איז נאך קיינמאל נישט געווען.

צוזאמענעמען אלע וואָפּנס פון דער וועלט!

עס איז דא א מדרש^[ז]; "סִכְתָּה לְרֵאשִׁי בְּיוֹם נְשֻׁק"^[ח], דאס גייט אויף 'מלחמת גוג ומגוג', דאס רופט זיך 'יום נשק', ווייל מען וועט

ב. ומסיים שם בגמ': משל למה הדבר דומה, לאדם שהיה מהלך בדרך, ופגע בו זאב, וניצל ממנו, והיה מספר והולך מעשה זאב. פגע בו ארי, וניצל ממנו, והיה מספר והולך מעשה ארי. פגע בו נחש וניצל ממנו, שכח מעשה שניהם והיה מספר והולך מעשה נחש. אף כך, ישראל, צרות אחרונות משכחות את הראשונות.

ג. שם ב'.

ד. ויק"ר פ"ל ה'.

ה. תהלים קיח, י'.

ו. תנחומא פ' קרח סי' י"ב.

ז. עי' פסיקתא דרב כהנא נספחים ב'.

ח. תהלים קמ, ח'.

צוזאמנעמען אלע געווער פון דער וועלט כדי צו לוחם זיין אנטקעגן די אידן!

עס קען טאקע זיין, דער לשון "סכותה" איז מרמז, ווייל 'מלחמת גוג ומגוג' וועט דאך זיין אום 'סכות' - אזוי ווערט געברענגט [ט].

נאכדעם וועט קומען אזא גוטע גאולה, אזא פרייליכע און אייביגע גאולה, וואס די גאולה וועט מאכן פארגעסן אלע גאולות און אלע שמחות וואס מען האט געהאט ביז דעמאלס.

אויף אט דער מלחמה האבן שוין מנבא געווען די אלטע נביאים. עס שטייט אין "יחזקאל" אין קאפיטל ל"ח^[ז], בשעת עס וועט זיין דער 'מלחמת גוג ומגוג', וועט דער אויבערשטער זאגן: **"הַאֲתָה הוּאֹ"** - דו (- גוג ומגוג) ביסט עס, **"אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי"** - וואס איך האב עס גערעדט, **"בְּיָמִים קְדָמוֹנִים"** - אין די פריערדיגע יארן, **"בְּיַד עֶבְדִּי נְבִיאֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּבְּאִים בְּיָמֵם הָהֵם, שָׁנִים, לְהִבְיֵא אֹתָךְ עֲלֵיהֶם"**.

וואס מיינט "שנים"? פון אסאך יארן צוריק. רש"י ברענגט אבער (נאך א פשט). חז"ל זאגן^[א], **"אל תקרי שנים - אלא שנים"**. דאס איז מרמז אויף 'אלדד ומידד' וואס עס שטייט ביי זיי^[ב]: **"מתנבאים במחנה"**, זיי האבן געזאגט נביאות אויף אט דער מלחמה און גאולה וואס וועט דעמאלס זיין.

עס איז דא א מדרש^[ג]: **"וַיִּתְנַבְּאוּ וְלֹא יִסְפוּ"**^[ד]; וואס האבן זיי געזאגט? עס וועט קומען אזא מלחמה, וואס נאך דעם וועט מער נישט זיין קיין מלחמות, דאס וועט שוין זיין די לעצטע מלחמה, די

ט. טור או"ח סי' ת"צ בשם רבינו האי גאון.

י. פסוק י"ז.

יא. סנהדרין יז ע"א.

יב. במדבר יא כ"ז.

יג. אגדת בראשית פ"ב.

יד. שם כ"ה.

ערגסטע מלחמה און די לעצטע מלחמה. נאכדעם וועט זיין א גאולה, וואס די גאולה וועט זיין די גרעסטע גאולה וואס עס איז נאך קיינמאל נישט געווען אזא גאולה.

טאקע דער פסוק **"וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִי ה' אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד"**, דאס שטייט טאקע אין דעם קאפיטל י"ד^[ט] אין זכריה, וואס דער קאפיטל רעדט דארט פון 'מלחמת גוג ומגוג'.

עס איז דא דריי קאפיטלען וואס רעדן ביחוד אויף גוג ומגוג, דאס איז קאפיטל ל"ח אין יחזקאל, און קאפיטל י"ד אין זכריה, און דארט אין יחזקאל שטייט אויך אין קאפיטל ל"ט^[ט]: **"וְלֹא אֶסְתִּיר עוֹד פְּנֵי מַהֵם"** - איך וועל שוין קיינמאל נישט מסתיר פנים זיין פון כלל ישראל, **"אֲשֶׁר שִׁפְכְתִּי אֶת רוּחִי עַל בֵּית יִשְׂרָאֵל"**, זאגט דער תרגום - **"ולא אסלק עוד שכנתי מנהון"** - די שכנה וועט זיין אויף אידן לעולם ועד!

פארוואס שטורעמען זיי?

דוד המלך זעט ברוח הקודש דעם 'מלחמת גוג ומגוג', שרייט ער צום אויבערשטן^[י]: **"לְמָה רָגַשׁוּ גוֹיִם"** - פארוואס האבן זיך איינגעזאמלט שטורעמדיגעהייט די פעלקער? **"וּלְאָמִים"** - און קעניגרייכן, דאס זענען חשוב'ערע פעלקער, **"יְהִגּוּ רִיק"** - זיי וועלן רעדן און טראכטן אז אידן זענען 'ריק', אז א איד איז א לידיגע זאך, אן איבריגע זאך.

מיר ווייסן דאך אז די תורה הקדושה הויבט זיך אָן: **"בְּרִאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ"** - **'בשביל התורה שנקראה ראשית, ובשביל ישראל שנקראו ראשית'**^[יח].

טו. ט'.

טז. כ"ט.

יז. תהלים ב' א'-ו'.

יח. ב"ר פ"א א'.

"יְתִיצְבוּ מַלְכֵי אֶרֶץ" - עס שטעלן זיך אוועק די שָׁרִים פון דער וועלט, "וְרוֹזְנִים" - און גרויסע האַרן, "נוֹסְדוּ יָחַד" - זיי קומען זיך צונויף און סודות'ן זיך אינאיינעם. אויף וועמען? "על ה'" - אויפן אויבערשטן, "ועל משיחו" - און אויף משיח.

דאס הייסט, זיי שפירן אז די מלוכה, די קדושה, גייט איבערנעמען דער וועלט, די וועלט וועט זיך פירן מיט א מלכות דקדושה דורך משיח און דורך כלל ישראל, און זיי וועלן דארפן זיין משועבד אונטער משיח'ן און אונטער די אידן.

דערפאר זאגן זיי: "נְנַתְקָה אֶת מוֹסְרוֹתֵינוּ" - לאמיר איבעררייסן די שווערע לייצעס מיט וואס מיר דארפן זיין פארבינדן צו זיי. "וְנִשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ" - לאמיר אראפוארפן פון אונז, "עֲבַתֵּנוּ" - זייערע גראבע שטריק [ט].

יט. עיין ליקוטי הלכות הל' מו"מ ה"ד, אות ט"ז: עתה בדורות הללו שהם עקבות משיחא עתה הוא בחינת אחרית, בחינת אחרית הימים, שעל זה התנבא מרע"ה בתורתנו הקדושה "בצר לך ומצאוך באחרית הימים האלה" וכו'. ובשביל זה התגרה עצמו הבעל דבר עתה מאד מאד בישראל, ורבים מבני פריצי עמנו נכשלו ונפלו ונתעו על ידי תאוותם הרעות לכפירות ואפיקורסות גדול ופרקו עול לגמרי. ולא די להם בזה, כי אם גם מסלקים הבושת מעל פניהם ואומרים שכך ראוי להתנהג לגלח את הזקן והפאות וללבוש במלבושי העובדי כוכבים וללמוד לשונות וחכמות חיצוניות וכו' וכו' רחמנא ליצלן. וגם האנשים הכשרים קצת הרחוקים מהם ומדרכיהם גם כן נפלו בטרדת הפרנסה ונרפים מן התורה ועבודה תמה, וזעירין אינון שיהיו שוקדים על דלתי התורה והעבודה כמו הדורות הקודמים. וכל זה מחמת שהוא סמוך אל הסוף והגמר. כי אנו עתה סמוכים אל הקץ מאד, ובודאי לא יתמהמה עוד הרבה לבא, וכשיבא משיח במהרה בימינו יהיה גאולה אחרונה, גאולה שלימה שאין אחריה גלות, ואז יהיה נגמר תיקון העולם בתכלית השלימות בבחינת "טוב אחרית דבר מראשיתו". כי כל הגאולות הראשונות היה אחריהם גלות, ועכשיו צריכים שיבוא משיח שיגמור התיקון בשלימות שנשוב אל ה' יתברך לעולם, כמו שכתוב "וכרתי אתם ברית חדשה וכו' לא כברית אשר כרתי וכו' אשר הם הפרו את בריתי" וכו'. וכתוב "ולא יטמאו עוד בגלוליהם ובשקוציהם ובכל פשעיהם וכו' ונתתי את מקדשי בתוכם לעולם" וכו'. ומחמת שעתה סמוך אל הקץ, על כן הוא מניח את עצמו לארכו ולרחבו למנוע את ישראל מעבודתו, עכ"ל שם.

'אין גיבור כמתייאש'

אין "סיפורי מעשיות"^[כ] איז דא א מעשה פון א 'בן מלך וכן שפחה שנחלפו^[כא]. דאס הייסט, די מלכה און די שפחה האבן ביידע געבוירן קינדער. די מלכה האט געבוירן א קינד, און די שפחה האט געבוירן א קינד. איז די קושארין (- מיילדת) געגאנגען און האט זיי איבערגעטוישט; דאס קינד פון דער שפחה וואס איז אן עבד האט זי אוועקגעלייגט ביי דער מלכה, און דאס קינד פון דער מלכה וואס ער איז דער בן מלך, האט זי אוועקגעלייגט ביי דער שפחה. און אזוי זענען זיי אויפגעוואקסן. עס איז א גאנצער סיפור. הכלל, האט מען ממליך געווען דעם וואס ער איז באמת געווען דער עבד, און ער האט געקעניגט.

איז בשעת עס איז נתגלה געווארן דער סוד ווער דער אמת'ער בן המלך איז - וואס אים קומט טאקע צו קעניגן, דעמאלס קומט דער בן השפחה און ער קערט איבער דער וועלט (עיין שם כל הסיפור).

אט דאס וועט דעמאלס זיין; די אומות העולם וועלן שפירן וואספארא מלכות דקדושה עס קומט, משיח וועט דאך קעניגן אויף דער וועלט, עס וועט דאך זיין **"וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ"**, דעריבער וועלן זיי דעמאלס גיין מיט די גרעסטע כוחות דאס אפצוהאלטן!^[כב].

ב. מעשה י"א מספה"ק "סיפורי מעשיות" שסיפרם רביה"ק ז"ל וטמן בגוויהו סודות נוראות ועצומים מאד כמבואר שם בהקדמה, עיין שם.

כא. עיין ספר דורשי יחודך (פסח ח"א מאמר ח) וז"ל מורינו שליט"א מענין לענין: אויך אזא 'סיפורי מעשיות' אין וואס דער רבי דערציילט דעם סוד הבריאה, דעם סוד הבריאה, וואס הגם דאס אליין איז דאך אזא חכמה נפלאה צו דערציילן בפשטות אזעלכע מעשיות וואס א ילוד אשה קען גאר נישט היינט אויסהאלטן אזעלכע מעשיות, 'עם כל זה' זעט מען די 'תמימות' פון דעם וואס דער הייליגער רבי האט געקענט אריינלייגן אזעלכע הויכע זאכן - אין אזעלכע דברים פשוטים! אויף 'זשארגאן' (- אידיש)! און עס ליגט נאך אין דעם אזעלכע צירופים נפלאים! "מי שמע כזאת ומי ראה כאלה?!" אשרינו!.

כב. עיין ליקוטי הלכות הל' תפילין ה"ה, אות כ"ט: עכשיו התגבר הבעל דבר מאד מאד מחמת שרואה שקרוב לבא קיצו, על כן הוא מתגבר מאד, כמו שני בני אדם הנלחמים זה

צערייסן די שטריק

עס איז דא א צווייטער טייטש^[כג]; "ננתקה את מוסרותימו" - לאמיר אפרייסן די דיקע רצועות מיט וואס אידן זענען מיט דעם מקושר צו השי"ת. "ונשליכה ממנו עבותימו" - לאמיר אראפרייסן און אראפנעמען די דיקע שטריק מיט וואס אידן זענען מקושר מיטן בורא עולם.

עס איז דא טאקע א חז"ל^[כד]; "ננתקה את מוסרותימו" - דאס גייט ארויף אויף תפילין; "ונשליכה ממנו עבותימו" - דאס איז מרמז אויף די ציצית.

גלייך זעט דוד המלך ברוח הקודש ווי אזוי "יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחָק" - דער אויבערשטער לאכט פון זיי. "ה' יִלְעַג לְמוֹ" - דער אויבערשטער שפעט פון זיי. אזוי ווי איינער זעט ווי א שונא טוט א גרויסן טעות פון וואס ער וועט באקומען נאכדעם א גרויסן ברָאָך, לאכט ער דעמאלס און פריידט זיך; אט דאס זעט דוד ברוח הקודש.

עם זה כשרואה שמתגבר כנגדו וכמעט שיפול, אזי הוא מתגבר בכל כוחו להפיל את שכנגדו. וכמו שאמר החכם "אין גיבור כמתייאש". כי הגלות הוא בחינת עיבור וכשיוצאין מן הגלות זהו בחינת לידה, כמו גאולת מצרים שנקראת לידה, כמו שכתוב (יחזקאל טז), "ומולדתיך ביום הולדת אותך וכו'". וכן בגאולה אחרונה כתיב (ישעיה ס), "כי חלה גם ילדה ציון את בניה". וכמו שכתוב (שם), "האני אשביר ולא אוליד". ועל כן בסוף הגלות מתגבר הגלות ביותר, כמו שהיה במצרים, כמו שכתוב (שמות ה'), "ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה וכו'". וכמו שכתוב (שם), "תכבד העבודה וכו'". זה בחינת קישוי הולדה, בחינת (שם י"ג) ויהי כי הקשה פרעה לשלחנו וכן כל היסורים והצרות שסובלים עכשיו בסוף הגלות האחרון הזה, הם בחינת חבלי לידה כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק בחבליה וכו'. ועיקר התגברות הגלות שמתגבר עכשיו ח"ו, הוא מה שהבעל דבר מתגבר מאד על נפשות ישראל לרחקם מהשם יתברך, שזהו עיקר גלות וצרות הנפש, כי חוץ מזה הכל הבל וכמבואר במקום אחר. ועיקר הצרה מה שמתגבר הבעל דבר להכניס כפירות ואפיקורסות בעולם ח"ו, וכמו שאמר רבינו ז"ל שהולך אפיקורסות גדול בעולם. וכמו שרואין בחוש שלא היתה כזאת מימי עולם אפיקורסות כזאת בישראל כמו עכשיו בעונותינו הרבים, עכ"ל שם.

כג. עיין יערות דבש חלק שני דרוש ה' לחודש אלול; תולדות יעקב יוסף, נשא, י"ז.

כד. ירושלמי עבודה זרה פ"ב ה"א; מדרש תהלים שם.

חז"ל זאגן טאקע^[כה]: "אין שחוק לפני הקב"ה אלא יום הזה בלבד".

דער אויבערשטער אליין אין קאמפ קעגן אלע פעלקער

די מלחמה אנטקעגן זיי וועט נישט זיין 'בחיל', עס וועט נישט זיין בכת, נאר עס וועט זיין אזוי ווי דער אויבערשטער זאגט. אין "זכריה" זאגט דער נביא^[כו]: "וַיֵּצֵא ה' וְנִלְחַם בַּגּוֹיִם הַהֵם" - דער אויבערשטער אליינס וועט מיט זיי מלחמה האלטן "כְּיוֹם הַלְחָמוֹ בְּיוֹם קָרְבִּי".

אזוי שטייט אויך אין "יחזקאל"^[כז], בשעת דער אויבערשטער וועט ארויסגיין אין מלחמה קעגן זיי, "וְרָעַשׁוּ מִפְּנֵי" - עס וועלן ציטערן 'מִפְּנֵי', 'דְּגֵי הַיָּם' - פיש אין ים וועלן ציטערן, "וְעוֹף הַשָּׁמַיִם" - און די פויגלען פון הימל, "וְחַיֵּית הַטְּוֵה" - און חיות אין פעלד, "וְכָל הַרְמֵשׁ הַרְמֵשׁ עַל הָאָדָמָה וְכָל הָאָדָם" - אלע וועלן ציטערן בשעת דער אויבערשטער אליין וועט גיין מלחמה האלטן קעגן זיי.

דוד המלך זעט ברוח הקודש ווי דער אויבערשטער זאגט אויף דער שווערסטער מלחמה, אויף דער ערגסטער מלחמה, וואס די גאנצע וועלט וועט ציטערן, זאגט דער אויבערשטער: "וְאֲנִי נֹסֶכֶתִי מִלְכֵּי" - איך האב שוין געזאלבט מיין קייסער, איך האב שוין געקרוינט משיח'ן, "עַל צִיּוֹן הַר קְדֹשִׁי" - אויף מיין הייליגן בארג, און פון דארט וועט ער קעניגן אויף דער גאנצער וועלט.

אט דאס איז דער לשון וואס דוד המלך זאגט: "אֲזַ יְדַבֵּר אֱלִימוּ בְּאָפוֹ" - דער אויבערשטער וועט רעדן צו זיי מיט זיין כעס, "וּבְחֲרוֹנוֹ יְבַהֲלֵמוּ" - און מיט זיין צארן וועט ער זיי דערשרעקן.

כה. עבודה זרה ג' ע"ב.

כו. יד ג'.

כז. לח כ'.

דאס זעלבע לשון שטייט אויך אין יחזקאל ל"ח^[כח]: **"תעלה חמתי באפי, ובקנאתי באש עברתי דברתי"**; אט דאס שטייט טאקע ממש. דער אויבערשטער וועט מלחמה האלטן מיט זיי, עס וועט טאקע זיין די בחינה פון^[כט]: **"לא בחיל ולא בכח פי אם ברוחי אמר ה' צבא-ות"**.

העצה עד הגאולה האחרונה - ועד בכלל

עס שטייט אין מדרש "שוחר טוב" אין קאפיטל י"ח: **"כל מה שאמר דוד בספרו, כנגד כל ישראל אמרו"** - אלץ וואס דוד המלך האט געזאגט אין תהלים, האט ער געזאגט פאר אלע אידן, **"וכנגד כל העתים אמרו"** - און אויף אלע סארטן אופנים האט ער עס געזאגט, אויף אלע סארטן זמנים.

דאס הייסט, דער תהלים איז עד סוף כל הדורות - עד הגאולה האחרונה - ועד בכלל!

די אלע מיני סארטן תפילות וואס איז דא אין תהלים, האט ער אנגעגרייט פאר יעדן איד, פאר אלע סארטן אופנים אין וואס א מענטש געפינט זיך, סיי ברוחניות און סיי בגשמיות!^[ל].

אלע סארטן הילולים וואס זענען דא אין תהלים און אלע סארטן תפילות וואס זענען דא אין תהלים, דאס איז א זאך וואס איז עד סוף כל הדורות - עד גאולה האחרונה - ועד בכלל!

יעדער איד בכלל ובפרט קען זיך געפינען אין תהלים, ער קען אין תהלים 'זיך' געפינען, זיין הארץ, זיין 'משאת נפש', ווי אזוי נאר ער

כח. י"ח-י"ט.

כט. זכריה ד, ו.

ל. עיין ליקוטי הלכות ה' ערלה ה"ד, אות ט"ז: לא נמצא שום רשע ובעל עבירה בעולם שלא יוכל למצוא את עצמו בספר תהלים הכולל כל באי עולם בכל הדורות ובכל המדריגות שבעולם מראש ועד סוף עד תכלית הירידה שאין ירידה אחריו רחמנא ליצלן, לכולם הוא מעורר בצעקותיו ותפלותיו לשוב לה' יתברך. וכמו שמבאר אדמו"ר ז"ל (בליקוטי תניינא בסימן ע"ג) שתהלים מסוגל לתשובה.

פילט זיך, אַוואו נאר ער געפינט זיך, סיי ברוחניות און סיי בגשמיות [לא].

דאס הייסט, למעשה האט ער עס געזאגט 'עד סוף כל הדורות' פאר אלע מיני סארטן גליות'ן, ובפרט פאר דעם גלות האחרון.

חז"ל זאגן^[ב], דער גלות צעטיילט זיך אויף פיר גליות'ן, דאס איז אנטקעגן די ארבע מלכיות. איין מין גלות רופט זיך "תוהו", דער צווייטער - "בוהו", און דער דריטער - "חושך". און דער פערדער - דאס איז אט דער לעצטער גלות - רופט זיך "תהום", ווייל עס קוקט אויס כמעט ווי עס איז אַן א סוף, אזוי ווי עס שטייט^[ג]: **טְבַעְתִּי בֵּין מְצוּלָה וְאִין מַעְמָד בְּאֵתִי בְּמַעְמְקֵי מַיִם וְשִׁבְלַת שְׁטַפְתָּנִי**^[ד].

לא. עיין ליקוטי מוהר"ן תניינא סי' ק"א: יכולין למצוא את עצמו בתוך כל התחינות ובקשות, ובפרט בתהלים, שנאמר בשביל כלל ישראל, בשביל כל אחד ואחד בפרט. וכל אדם כל מלחמות היצר שיש עליו וכל מה שנעשה עמו, הכל מבואר ומפורש בתהלים, כי עיקרו נאמר על מלחמות היצר הרע וחיילותיו, שהם עיקר האויבים והשונאים של האדם, שרוצים למנעו מדרך החיים ולהורידו לשאול תחתיות, חס ושלום, אם לא ישמור עצמו מהם. ורק על ענין מלחמה זאת נתייחד כל ספר תהלים. כי עיקר כלל ושורש ויסוד של כל העצות להתקרב להשם יתברך, הוא רק אמירת תהלים ושאר תחנונות ובקשות והתבודדות, לפרש שיחתו בינו לבין קונו, לבקש מלפניו, שיקרבהו לעבודתו יתברך, ורק על ידי זה זוכין לנצח המלחמה אם יהיה חזק ואמיץ מאד תמיד להעתיר ולהתפלל ולהתחנן לפני השם יתברך תמיד, יהיה איך שיהיה, אז בודאי ינצח המלחמה. אשרי לו. כך הבנו מדברי רביז"ל, ע"כ. גם עייעו"ש סי' קכ"ה.

לב. ב"ר פ"ב ד'.

לג. תהלים סט ג'.

לד. עיין ליקוטי הלכות הל' אונאה ה"ג, אות ב', וז"ל: **כל ספר תהלים שחיבר דוד המלך ע"ה נתייחד על ענין זה שנזכה לשוב אליו יתברך מכל הנפילות שבעולם, כי אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לעמוד נגד הבעל דבר כי אם על ידי תפילה שעל ידי זה זוכין לכל העצות ולכל אופני הישועות, לזכות לצאת מגלות נפשו ולהתקרב אליו יתברך ... ולפעמים נופל האדם לירידה עמוקה שאין שם שום מעמד, ובפרט בדורות הללו שרבים מישאל נפלו מאד עד שהם בעיניהם לאחר יאוש לגמרי. ועליהם התנבא דוד המלך עליו השלום "טבעתי בין מצולה ואין מעמד באתי במעמקי מים ושבלת שטפתני".** כי על גלות הזה נאמר, "ותרד פלאים אין עוזר לה". וגודל הרחמנות שיש על אנשים כאלו שטובעים בין

געפאנגען אין דעם אייגענעם גלות

מ'זאגט אין דער תפילה פון 'ליל שבת': "וְשׁוֹיְתֵי ה' לְקִרְאֵתִי שְׁתַּרְחֲמֵנִי עוֹד בְּגָלוּתִי לְגֵאֲלֹנִי, וְלַעֲוֹרֵר לְבִי לְאַהֲבָתְךָ". דאס איז דער גלות הפרטי. עס שטייט אין זוהר אין "רעיא מהימנא", פאר משיח'ן וועט זיין א 'גלות הפרטי' - יעדער איינער וועט זיך האבן זיין גלות, זיינע מעבָרים און זיינע מצָרים.

דער רבי ברענגט א מדרש^[לה] אין תורה ד'^[לי]: אלע גליות'ן רופן זיך 'מצרים' - 'על שם שמצירים לישראל'. יעדער איד האט זיך זיין גלות וואס קוועטשט אים ברוחניות ובגשמיות - אן אייגענעם גלות.

דערפאר שטייט, פאר משיח וועט קומען וועט דער גלות זיין א גלות פרטי. אזוי פלעגט מען זיין אמאל אין גלות ביי 'דער' אומה, ביי 'יענער' אומה; היינט איז דא א גלות הפרטי וואס יעדער געפינט זיך אין זיין אומה, אין זיינע קליפות, און זיין סטרא אחרא, אין זיינע מעבָרים וואס עס גייט אויף אים אריבער ברוחניות ובגשמיות.

אויף דעם גייט ארויף די תפילה "ושויתי ה' לקראתי שתרחמני עוד בגלותי לגאלני, ולעורר לבי לאהבתך".

מצולה ואין מעמד, אין לשער, המקום ירחם עליהם. ובמה אפשר להחיות את עצמו ולישאר על עמדו בנפילה וירידה כזו רח"ל מאחר שאין שם שום מעמד, כי נתרחק מכל הקדושות ושוקע וטובע בכל יום במה שטובע? על כן העיקר הוא תפילה וצעקה ואנחה לה' יתברך. וכמו שאמר שם דוד אחר שהאריך בגודל צרות הנפש שיש על כל אחד מישאל לפי ענינו בחינת 'טבעתי ביון מצולה ואין מעמד וכו' יגתי בקראי וכו' רבו משערות ראשי שונאי חינום וכו'. אחר כך אמר, ואני תפילתי לך ה' עת רצון וכו'. שאני אחזיק עצמי לעולם בתפילה ותחנונים לה' יתברך אולי ירחם, שתפילה היא בחינת מעמד ומקום אפילו ביון מצולה שאין שם שום מעמד, וכו' עיין עוד שם בדבריו הנפלאים. גם עיין שם הל' סימיני בהמה וחיה טהורה ה"ד, אות ט"ו: כשזאת הסטרא אחרא והשקר מתגבר ח"ו, אז נאמר, "טבעתי ביון מצולה ואין מעמד וכו'". שזהו בחינת תוקף מרירות הגלות האחרון המר והארוך הזה, שנאמר עליו, "ותרד פלאים וכו'". ונסתר ונעלם הקץ הפלאות, כמו שנאמר "עד מת יקץ הפלאות", ע"כ.

לה. ב"ר פט"ז ד'.

לו. ליקוטי מוהר"ן.

אויף אלץ האט דוד המלך אנגעגרייט תפילות מיט הילולים פארן כלל ישראל, וואס מיט דעם זאל מען זיך דערהאלטן אין השי"ת און האבן אמונה און זיך שטארקן אין אמונה און זיך דערהאלטן ביים אויבערשטן אין אלע ירידות און אין אלע סארטן עליות!

אויף אלץ וואס עס גייט אריבער אויף א מענטש, קען ער זיך אנהאלטן מיט דעם ספר תהלים!

אױעקגעשטעלט דעם סוף ביים אנהויב

מ'זעט אָן אינטרעסאנטע זאך, די 'צרה אחרונה' וואס איז 'שקול כנגד כולם' דער אויבערשטער זאל רחמנות האבן, און די 'גאולה אחרונה' וואס דאס איז דער תיקון הנפלא וואס וועט זיין אין דער בריאה בביאת משיח צדקנו און ווייטער - די גרעסטע גאולה - א גאולה שאין לה קץ, דאס אלץ האט דוד המלך אוועקגעשטעלט ביים אנהויב תהלים.

גלייך ביים אנהויב האט ער אוועקגעשטעלט דעם סוף!

אין תהלים איז דאך כלול אלעס; דוד המלך האט אוועקגעשטעלט גלייך ביים אנהויב תהלים די 'צרה אחרונה' און די 'גאולה האחרונה'.

ווייל אינ'אמת'ן, די צוויי ערשטע קאפיטלעך אין תהלים "אשרי האיש" און "למה רגשו גוים", זאגן חז"ל, איז איין קאפיטל, עס איז איין פרק. אזוי זאגט די גמרא אין ברכות דף י' (ע"א): **"כל פרשה שהיתה חביבה על דוד"** - א פרשה וואס איז געווען חביב אויף דוד'ן, ער האט עס ליב געהאט, עס איז געווען גאר חשוב ביי אים, **"פתח בה באשרי, וסיים בה באשרי. פתח באשרי דכתיב 'אשרי האיש'"** - ער האט אנגעהויבן דעם קאפיטל "אשרי האיש", וואס אזוי הויבט זיך אָן דער ערשטער קאפיטל. **"וסיים"** - און ער ענדיגט דעם קאפיטל **אויך "באשרי"** - **'אשרי כל חוסי בו'**, וואס דאס איז דער סוף פון דעם צווייטן קאפיטל. איז חז"ל האבן מקבל געווען אז די צוויי קאפיטלעך זענען איין קאפיטל.

מען קען אפשר זאגן, דער הסבר איז, ווייל דער גאנצער תהלים איז דאך כלול פון צוויי זאכן. א) 'תפילות און צעקות'. דאס איז אלע מיני סארטן ענגשאפטן וואס א מענטש רעדט ארויס צו השי"ת און ער בעט השי"ת. ב) און 'הילולים'. דאס איז וואס דער מענטש דאנקט דעם אויבערשטן אויף די ישועות וואס דער אויבערשטער טוט מיט אים ברוחניות ובגשמיות; אויף דעם איז געבויעט דער גאנצער תהלים.

אין דעם ערשטן קאפיטל איז אבער נישטא נישט קיין 'תפילות' און נישט קיין 'הילולים'. דער ערשטער קאפיטל איז א קאפיטל פון מוסר, ער זאגט, "אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים וגו', כי אם בתורת ה' חפצו וגו', והיה כעץ שתול על פלגי מים וגו', לא כן הרשעים כי אם כמוץ אשר תדפנו רוח". דאס איז א מוסר קאפיטל. קומט אויס, איז דאס גאר אן הקדמה צו תהלים; מען דארף זיין אן ערליכער איד, און מען דארף זיך דערווייטערן פון רשעים, וואס אויף דעם ארויף גייט דער תהלים - אז מען זאל זוכה זיין צו דעם.

דעריבער, קומט אויס, דער ערשטער קאפיטל, מיט דעם צווייטן - ווי מיר רופן עס, איז איין קאפיטל, ווייל דער ערשטער איז נאר א מין הקדמה צו תהלים. דערפאר האבן חז"ל טאקע מקבל געווען אז עס איז איין קאפיטל.

הייסט דאס, דוד האט גלייך ביים אנהויב תהלים אוועקגעשטעלט די צרה אחרונה פון גוג ומגוג, און די גאולה האחרונה וואס וועט זיין במהרה בימינו.

פרעגן 'פארוואס'

דער ווארט "למה רגשו גוים" האבן חז"ל געזען ווי זייער א שארפער לשון כביכול. אין "מדרש שוחר" טוב שטייט אויף דעם

קאפיטל: "אמר רבי יצחק, אפילו אדם אומר לחבירו 'למה', הוא כועס". געווענליך ווען א מענטש זאגט פאר דעם אנדערן - 'פארוואס טוסטו אזוי, פארוואס האסטו אזוי געטון', האט ער שטארק פאראיבל, ער גיט מיט דעם יענעם א שטאָך.

"והצדיקים אומרים להקב"ה - 'למה אתה עושה כן'" - די צדיקים זאגן פארן אויבערשטן "למה", "ואינם נענשין". פארוואס? ווייל דער אויבערשטער ווייסט אז זיי מיינען נישט 'זיך', זיי מיינען נאר דעם כלל ישראל! - אזוי זאגט דער מדרש.

בשעת דוד המלך האט געזען דער 'מלחמת גוג ומגוג', האט ער געשריגן צום אויבערשטן "למה".

די מיטלען פון גוג ומגוג בעיקבתא דמשיחא

עס שטייט אויף דעם קאפיטל אין מדרש תהלים: "אמר רבי ברכיה, ארורים הם הרשעים שהן מקיימין עצה על ישראל" - זיי זענען מחליט עצות אויף אידן, "וכל אחד ואחד אומר עצתי יפה מעצתך" - די רשעים טראכטן כסדר ווי אזוי צו מַכְלָה זיין אידן, און יעדער איינער זאגט - 'איך האב א בעסערע עצה'.

זאגט דער מדרש: עשו האט געזאגט: "שוטה היה קין שהרג את הבל בחיי אביו". קין האט געוואלט אליינס אפ'רש'ענען דער וועלט, האט ער געקלערט אז ער וועט אוועק'פטר'ן 'הבל', וועט ער האבן אליינס די וועלט. "ולא היה יודע שאביו פרה ורבה". פארוואס האט ער אים גע'הרג'עט - דער טאטע וועט דאך האבן נאך קינדער? "אני איני עושה כן" - זאגט עשו, 'איך וועל נישט אזוי טון', אלא "קָרְבוּ יְמֵי אָבֶל אָבִי וְאַהֲרָגָה אֶת יַעֲקֹב אָחִי"^[1]. דאס הייסט, קודם וועט יצחק שטארבן, נאכדעם וועל איך הרג'ענען יעקב'ן.

איז געקומען פרעה, און ער האט געזאגט: "שוטה היה עשו" - ער איז געווען א שוטה, "שאמר יקרבו ימי אבל אבי, ולא היה יודע שאחיו פרה ורבה בחיי אביו" - ער האט נישט געוואוסט אז ביז יצחק וועט שטארבן וועט שוין יעקב האבן קינדער, וועט ער שוין האבן גוטע 'גואלי הדם'. דער זוהר הקדוש^[ח] זאגט, יעקב און זיינע קינדער זענען געווען שטארקער אפילו בכח פון לבן מיט זיינע גיבורים. ממילא, אז עשו האט געזאגט "יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה את יעקב", איז ביז דעמאלס וועט דאך יעקב האבן קינדער גיבורים 'גואלי הדם'. האט פרעה געזאגט, איך וועל נישט טון אזוי, איך וועל זיי הרג'ענען בשעת זיי זענען נאך קליין. "עד דאינון דקיקין תחות כורסייא דאימהון אנא מחינא להון", און אזוי ווי עס שטייט: "כָּל הַבָּן הַיְלֹוד הַיְאָרָה תִּשְׁלִיכֶהוּ".

איז געקומען המן און האט געזאגט, פרעה איז געווען א שוטה, ווייל ער האט געזאגט: "כָּל הַבָּן הַיְלֹוד הַיְאָרָה תִּשְׁלִיכֶהוּ וְכָל הַבַּת תִּחְיוּ"^[ט], ער האט אבער נישט געוואוסט אז די בנות וועלן חתונה האבן און וועלן האבן קינדער, וועלן זיי זיך קענען נוקם זיין. "אני איני עושה כן" - איך וועל נישט אזוי טון, אלא "לְהַשְׁמִיד לְהַרְגַּ וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְהוּדִים מִנְעַר וְעַד זֶקֶן טַף וְנָשִׁים בָּיּוֹם אֶחָד"^[מ].

[עס ווערט געברענגט^[מא] א פורימ'דיגע זאך. המן האט געזאגט: "וְדַתֵּיהֶם שְׁנוֹת" - אידן האבן אסאך ימים טובים, "מִכָּל עַם" - ווייל ווער עס פארטשעפעט זיך מיט זיי באקומט א מפלה און זיי מאכן א יום טוב. "וְאֵת דְּתֵי הַמְּלֶכֶת אֵינָם עֹשִׂים" - פון דיר קייסער האט מען נאך נישט קיין יום טוב. "אִם עַל הַמְּלֶכֶת טוֹב" - אויב דו ווילסט

לח. ח"א קסז ע"א.

לט. שמות א' כ"ב.

מ. אסתר ג' י"ג.

מא. מובא בספר מבשר שלום בשם הרה"ק מוהר"ש מבעלזא; ובספר ניצוצי אור המאיר בשם המהר"ם שפירא מלובלין.

אז מען זאל פון דיר אויך מאכן א יום טוב, **"יִפְתָּב לְאַבְדָּם"** [מב], וועט ווערן נאך א יום טוב ביי אידן...]

על כל פנים, וועלן קומען "גוג ומגוג" און זאגן אזוי, 'די פריערדיגע זענען געווען נאַרְאָנִים, ווייל פארוואס האבן זיי זיך געטשעפעט מיט די אידן? זיי האבן דען נישט געוואוסט אז די אידן האבן א טאטן אין הימל - **"ולא היו יודעין שיש להם פטרון בשמים!?"**. וואס וועלן מיר טון? מיר וועלן זיך צום ערשט נעמען צום רבוננו של עולם - **"על ה' ועל משיחו"**, דערנאך וועלן מיר זיך נעמען צו די אידן'.

דער של"ה הקדוש [מג] פרעגט, "אין לך טפשות גדול מזה", מיט וואס פארשטייען זיי אז זיי וועלן זיך שלאגן מיט דעם אויבערשטן? ווי פאלט זיי אפילו איין אזא זאך? זאגט דער של"ה הקדוש, די כוונה איז, זיי וועלן מחטיא זיין אידן אז אידן זאלן ווערן אזוי ווי גויים, דעריבער וועלן זיי נאכדעם קענען טון וואס זיי ווילן און עס וועט נישט זיין ווער עס זאל זיך אננעמען פאר זיי...

אט דאס איז די כונה פון **"על ה' ועל משיחו"** ביי דער מלחמה פון גוג ומגוג; זיי וועלן מיט אלע כוחות פון דער וועלט אפרייסן אידן פון השי"ת. עם כל זה זאגט דוד המלך אויף דעם: **"יושב בשמים ישחק, ה' ילעג למו, ואני נסכתי מלכי על ציון הר קדשי"**.

העפטיגע שלאכטן בגשמיות וברוחניות

עס שטייט אין "ילקוט" אויף תהלים אין קאפיטל י"ז, ער ברענגט דארט אראפ א **"מכילתא"** [מד]: **"רבי יהושע אומר, כשבא עמלק להזיק את ישראל מתחת כנפי אביהם שבשמים"** - בשעת עס איז געווען

מב. אסתר ג' ח'-ט'.

מג. פ' שמות שובבי"ם ת"ת.

מד. דר"י פ' בשלח מס' עמלק פ"ב.

דער מלחמת עמלק, האט משה רבינו געזאגט: **"רבנו של עולם, רשע זה בא לאבד את בניך מתחת כנפיו, ספר תורה מי יקרא בו?"** - ווער וועט לערנען תורה?

דער זוהר הקדוש זאגט ^[מה], עס איז קיינמאל נאך נישט געווען אזא מלחמה. ווייל מען האט זיך נישט נאר געשלאגן מיט עמלק'ן, נאר מען האט זיך געשלאגן מיט קליפת עמלק, דאס איז די שטארקסטע קליפה, **"ראשית גוים עמלק"** ^[מז], דאס איז דער שורש פון אלע קליפות. דער זוהר הקדוש זאגט דארט, די מלחמה איז געווען 'למעלה ולמטה', משה רבינו האט זיך געשלאגן מיט דער קליפה 'למעלה', און יהושע האט זיך געשלאגן מיט דער קליפה 'למטה'.

פירט דארט אויס דער "מכילתא": **"רבי אליעזר אומר, אימתי יאבד שמן של אלו?"** - ווען וועט ווערן אויסגעמעקט דער נאמען פון דעם עמלקי, **"ויהיה המקום"** - און דער אויבערשטער וועט זיין **"יחידי בעולם ותהי מלכותו לעולם ולעולמי עולמים?"** זאגט ער, דאס וועט זיין בשעת עס וועט מקויים ווערן דער פסוק: **"ויצא ה', ונלחם בגוים ההם כיום הלחמו ביום קרב"**, וואס ווי פריער דערמאנט איז דאס א פסוק אין זכריה וואס שטייט ביי 'מלחמת גוג ומגוג'.

זעט מען דאך, אין 'מלחמת גוג ומגוג' איז שוין כלול 'מלחמת ומחיית עמלק'.

עס ווערט געברענגט אז פאר 'מלחמת עמלק' האט ער אריינגעשיקט 'טומאה'. דאס הייסט, עס איז געקומען 'טומאת עמלק'. אזוי ווי עס שטייט אין מדרש ^[מז]: **"אשר קרף"** ^[מח] - **"אשר טימאך"** -

מה. ח"ב סה ע"ב.

מו. במדבר כד כ'.

מז. פסיקתא דרב כהנא פיס' ג'.

מח. דברים כה י"ח.

ער האט דיך מטמא געווען. קומט אויס, ווען עס איז דא א מלחמת עמלק 'בגשמיות', גייט פון פריער א מלחמה 'ברוחניות'^[מט].

עס שטייט^[ג]: **"וַיִּזְנֶב בָּךְ כָּל הַנְּחֹשָׁלִים"**. זאגן חז"ל^[א]: **"שהיה הענן פולטן"**. אט דאס האט ער גורם געווען, ער האט מטיל טומאה געווען ביי אידן, ער האט גורם געווען אז עס זאלן זיין 'נחשלים' און אז דער ענן זאל זיי פולט זיין.

דאס זעלבע, פאר מלחמת עמלק, שטייט, די אידן האבן געזאגט^[ב]: **"הַיֵּשׁ ה' בְּקִרְבָּנוּ אִין"**; אט דאס איז געווען דער טומאת עמלק. ספ"ק איז בגימטריא עמל"ק. דאס אלעס איז שוין געווען דער מלחמת עמלק ברוחניות.

מט. עיין גליון 'להמליכו וליחדו' (גליון ל"ו שלא תשפ"ד לפ"ק): מורינו שליט"א דיבר בעניני שמירת המחשבה, ואמר: כשממהרים לברוח ממחשבה רעה מקיימים מצות 'לא תעשה', של **"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם"** (במדבר טו ל"ט). 'תתורו' היינו 'אויסקוקן' (לתור אחר הראיה). והפשט הוא שכשנופל לאדם מחשבה זרה רח"ל הוא ממשיך להתעמק בה ולתור בתוכה, כי על האדם מוטל תיכף לא לחשוב עוד! מען זאל דאס נישט ממשיך זיין טראכטן! אט דאס הייסט **"ולא תתורו"**.

הבעש"ט הק' אמר (עי' דברי יחזקאל פר' עקב): **"עבודת שמירת המחשבה הוא עבודה תדירה לבני אדם 'עד יום מותו!'"**

אין זה ספק כי נבואת **"ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ"** (זכרי' יג ב'), כמו כן גם **"והיה ה' למלך על כל הארץ"** (שם יד ט') – יתקיימו על ידי פעולותיהם של הבורחים מן הרהורים רעים, כי זהו האתערותא דלתתא שלנו. הרהור רע זהו רוח רעה, וזהו "רוח הטומאה", והבריחה ממנה היא האתערותא דלתתא' שלנו, שעל ידי זה יעשה השי"ת **"ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ"**.

יעדער איד וואס טוט א זאך פאר השי"ת, [כל יהודי שעושה ופועל דבר מה למען השי"ת], ווען ער ווייסט ווען ווי גרויס דאס איז [אילו היה יודע מעלת וגדולת הדבר], וואלט ער קיינמאל נישט געזינדיגט! [לא היה חוטא כלל וכלל!].

ג. שם.

נא. רש"י שם.

נב. שמות יז ז'.

דאס זעלבע, דאס וואס חז"ל זאגן^[ג] אויפ'ן פסוק^[גד]: "וַיְבֹא עִמְלֶק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרִפְיָדָם" - "שָׂרְפוּ יְדֵיהֶם מִן הַתּוֹרָה"; אט דאס איז וואס עס איז געווען 'רפו ידהם מן התורה', דאס איז אויך געווען מכח טומאת עמלק וואס איז אריין פריער ביי אידן כדי ער זאל זיך קענען נאכדעם שלאגן מיט זיי.

אזוי אויך, פאר מלחמת גוג ומגוג וועט קומען פריער די טומאת העכו"ם, דאס וועט אריינגיין ביי אידן, וואס פון דעם נעמט זיך די כפירות ביי אידן, די אפיקורסות, די שמוץ און די תאוות, אט דאס איז מלחמת גוג ומגוג, דאס איז דער כלליות הרע וואס טוט אפרייסן אידן פון השי"ת^[גה]; ערשט נאכדעם וועט קומען דער מלחמת גוג ומגוג בפועל.

דער מציאות פון א איד

דער רבי זאגט^[גי], די "ע" נפש של בית יעקב" דאס איז דער סוד פון די "ע" פנים לתורה".

אז עס זאל פאר א מענטשן אנהויבן שיינען אפילו איין פנים לתורה, דאן ווערט אים די תורה אזוי ליכטיג, יעדעס פרט פון דער

גג. מכילתא דר"י פ' בשלח מס' דעמלק פ"א.

גד. שם ח'.

נה. עיין שיה שרפי קודש (החדש, ברסלב) ח"ג, אות מ"ב: מוהרנ"ת היה אומר: מלחמת גוג ומגוג אינה נזכרת במגילת סתרים; ונשמע מזה שיהיה אפיקורסות בעולם, וזה יהיה עיקר הנסיון שלנו, ע"כ. גם עיין פרי צדיק לראש השנה אות ט"ו: עיקר קליפת גוג ומגוג זה לעומת זה נגד משיח בן דוד כמו שאמר יתיצבו מלכי ארץ על ה' ועל משיחו וגו' והוא בחינת מינות. וכמו ששמענו מרבינו הקדוש מאיזביצא זצלה"ה שמזמן התגלות עסק הבעל שם טוב הקדוש בעולם זהו התנוצצות בחינת משיח, רק בכל דור ודור יש בקליפה זה לעומת זה מבחינת גוג ומגוג ועל ידי זה נתרבה המינות בעולם.

נו. ליקוטי מוהר"ן תורה ל"ו בתחילתו, עיין שם.

תורה שיינט אים און עס ווערט אים אזוי ליכטיג - אז ער קען מחדש זיין אזעלכע חידושים נפלאים ואמיתיים 'כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק' - אז ער זאל לעבן מיט דעם אָן אייביגער גן עדן!

יעדעס פנים לתורה איז א השגה גבוה אין אלקות, מיט א גוון מיוחד, מיט א באזונדערע שיינקייט, וואס אט דאס איז דער שורש פון דעם פנים לתורה. עס שטייט פון אר"י הקדוש^[נז], די ע' פנים לתורה צעטיילן זיך אויף ששים רבוא פנים לתורה.

על כל פנים, דער מציאות פון דער נשמה פון א איד, און כל שכן די נשמה מכל אחד פון די ע' נפש לבית יעקב, איז א מציאות פון א השגה נפלאה באלקות, אן 'אין-סוף'דיגע השגה, א השגה נפלאה און א שכל נפלא אין דער תורה הקדושה מיט וואס מען קען דורכגיין כל התורה כולה שבכתב ושבעל פה און דרש'נען לעולם ועד חידושים נפלאים מכח דעם דעת, אט דאס איז דער מציאות פון דער נשמה, אזוי ווי עס שטייט^[נח]: **"וְנִשְׁמַת שְׂדֵי תְּבִינִים"**, אט דאס איז דער סוד פון די ע' נפש לבית יעקב.

דער זיבעציגסטער

מען זעט, דער אר"י הקדוש רעכנט אסאך מאל גימטריאות און ער לייגט צו דעם כולל. נאך מער, אמאל אין דעם כולל איז ער כולל אלעס. עס קען אמאל זיין ביים אר"י הקדוש א צירוף פון מ"ט (49), און דער אר"י הקדוש זאגט אז דער מ"ט איז א סוד פון נו"ן (50), ווייל מיטן כולל איז עס נו"ן, און מיט אט דעם כולל איז עס כולל אלעס.

נז. שער הגלגולים הקדמה י"א.

נח. איוב לב, ח'.

וואס איז דער ענין? מיט דעם קען מען עס פארשטיין. אין "פרקי דרבי אליעזר" שטייט^[נט], ווען יעקב ובניו זענען אראפ קיין מצרים, האט דער אויבערשטער איבערגעציילט די נפש לבית יעקב, און ער האט געזען אז עס זענען דא ס"ט - ניין און זעכציג. האט דער אויבערשטער געזאגט - 'איך בין דער זיבעציגסטער'; **"אָנְכִי אֶרְדֵּ עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה וְאָנְכִי אֶעֱלֶךָ גַם עִלְהָ"**^[ס].

וואס איז דער פשט?

יעדע נשמה פון די ע' נפש לבית יעקב איז דאך אן השגה נפלאה אין אלקות, וואס אלע זענען דאך משיג איין גאט, הייסט דאך עס אז דער אויבערשטער איז כולל כולם; אט דאס איז דער זיבעציגסטער, ווייל דאס איז דער כולל וואס 'בו כלול כולו' ממש, ווייל אלע זענען דאך למעשה משיג איין באשעפער, "ה' אחד ושמו אחד", **"כָּל הַנְּפֹשׁ לְבֵית יַעֲקֹב"** - לשון יחיד^[סא], אלע זענען משיג איין גאט, דעם 'יחיד ומיוחד'.

אט דאס איז דער פשט אז עס איז ס"ט אבער למעשה איז עס ע', ווייל די אלע ס"ט זענען משיג איינעם, נאר יעדער איינער איז משיג דעם אור מיט אן אנדער גוון.

דאס זעלבע איז אויך ביי די מ"ט שערי תשובה, יעדער איינער האט אן אנדער דרך אין עבודת השי"ת און ער דינט דעם אויבערשטן מיט אנדערע דרכים, מיט אנדערע סארטן עבודות. אבער למעשה איז דא דער שער הנו"ן, וואס דאס איז דער **"וְאֲשׁוּבָה אֲלֵיכֶם"**^[סב], די הארה וואס דער אויבערשטער שיינט פאר די וועלכע ווערן מקורב

נט. פרק ל"ח.

ס. בראשית מו ד'.

סא. ויק"ר פ"ד ו'.

סב. מלאכי ג, ו.

צו אים, וואס אט די הארה איז כולל כולם. אט דאס איז דער סוד פון 'כולל' וואס איז כולל אלעמען! [סג].

סג. להבנת הענין עיין בליקוטי מוהר"ן תניינא סי' ע"ג בענין מעלת אמירת תהלים. והרי לפניך מה שכתב על זה מוהרנ"ת בליקוטי הלכות הל' קרי"ש ה"ה, אות י', וזל"ש: כי זה הויכוח בין השם יתברך ובין ישראל שהשם יתברך צועק אלינו (מלאכי ג), "שובו אלי ואשובה אליכם", שאנחנו נשוב תחילה. וישראל אומרים (איכה ה), "השיבנו ה' אליך ונשובה וכו'", שהוא ישיבנו אליו וכמובא בספרים. ועל ידי תהלים שכולל כל מ"ט שערי תשובה, שהם בחינת מ"ט אותיות השבטים, מ"ט ימי הספירה, מ"ט אותיות שבשמע וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, על ידי זה נתתקן הכל. כי תהלים נאמר על ידי דוד מלך ישראל, שהוא בחינת משיח שיזכה להשיג שער החמישים שכולל הכל, שהוא שכל נפלא שזוכין על ידי זה להכניס בלב ישראל שיצעקו תמיד להשם יתברך ששיבנו אליו. ועל ידי זה בעצמו יהיה נחשב להתעוררות שלנו כאילו אנו שבים אליו מעצמנו, כי באמת כל צעקתו יתברך שצועק אלינו שובו אלי וכו', כוונתו זה בעצמו שאנחנו נצעק אליו תמיד, "השיבנו ה' אליך וכו'". נמצא, שבאמת לאמיתו אין מחלוקת וחילוק כלל בין כנסת ישראל ובין השם יתברך, רק שאין כל אחד מבין כוונתו הקדושה. וכל זה מחמת שלא נתגלה עדיין שער החמישים, אבל על ידי התהלים נמשך הארת שער החמישים שכולל הכל מתתא לעילא ומעלא לתתא, עד שנוכה לצעוק אליו תמיד איך שיהיה ועל ידי זה יתתקן הכל.

ברכת מזל טוב

לכבוד ידידינו הנכבדים, לבם ער לכל דבר שבקדושה, שמרוב טוב
לבם נטלו חלק יפה בהוצאות המרובים
ה"ה

מוה"ר יואל בר"ש בראווער הי"ו
לרגל הולדת בתו למעו"ט

ומוה"ר מרדכי גאלד הי"ו
לרגל שמחת הבר מצוה של בנו למז"ט

ויה"ר מן קדם אבוהון דבשמיא, שמשמחות זו ישפע שפע וברכה רבה
לנו ולכל בני ישראל, ויזכו לראות דורות ישרים ומבורכים, בנים ובני
בנים עוסקים בתורה ובמצוות, ותענוג נחת דקדושה כל הימים.

לזכרון בהיכל ה'

נשמת האשה החשובה, מפורסמת במעשיה ומידותיה הטובים

מרת ריזל טויבא בת יחיאל מיכל ע"ה
נפטרה ביום ז'ך סיון

תהא נשמתה צרורה בצרור החיים עם שאר הצדיקים והצדקניות,
וימליצה טוב בעד משפחתה היקרה, ותקמה לגורלה לקץ הימין במהרה

הונצח על ידי בנה

מוה"ר יודא ארי' מיללער הי"ו

יאמיץ לבך

א מענטש זאל דאס (- האמונה) שפירן - עס איז אזא מין
ליבטיגקייט! עס איז אזא נייחא! עס איז אים אזוי רואיג! ער
זעהט א לעבעדיגע וועלט! "צדיק באמונתו יחיה!"
ס'לעבט! די וועלט לעבט! אלעס לעבט! אליין טוהט זיך פון
אויבערשטן, אין עוד מלבדו! עס איז נישטא וואס מורא צו
האבן! עס דארף איבערגיין!

עס גייט אויף דיר איבער, דו ביסט
פארפלאנטערט? שריי צו השם יתברך!
ער קען דיר ארויסנעמען פון אלע
פלאנטערן!

(רב"ק חנוכה שנת תשס"א לפ"ק)